

Národu slovenskemu!

V slavnostnih dneh 29. in 30. ržnega cveta leta 1889., ko smo odkrivali spomenik Valentinu Vodniku, začetniku pesniške književnosti slovenske, oglašala se je živeje nego li kdaj misel, da bi se takisto postavil spomenik največjemu pesniškemu geniju, kar jih je doslej rodila zemlja slovenska, pesniku, čegar dela ponosno prištevamo najizbornejšim proizvodom vseh narodov, ljubljencu našemu Frančišku Prešérnu!

Razpravljati ni treba posebe, kaj je Prešeren nam, niti kaj bode zanamcem: ime Prešernovo je z neizbrisnimi črkami zapisano v zlati knjigi pesniškega in obče-kulturnega razvoja našega!

Takemu veleumu veličasten spomenik! Za deset let hočemo slaviti stoletnico Prešernovega rojstva — postavimo mu tedaj vidno znamenje, katero še poznih let pričaj domačinu in tujcu o ljubezni in zahvalnosti naši!

Živo uverjen, da bode ta poziv odmeval v vseh srcih slovenskih, katerim je do narodne časti, ukrenil je pomnoženi odbor „Pisateljskega podpornega društva“ da prične nabirati doneske za Prešernov spomenik. S prijazno prošnjo se torej obrača do vseh slavnih društev in zastopov, do sleharnega rodoljuba po deželah slovenskih, izkratka, do vsakogar, komur je drago ime Prešernovo, naj nam z blagovoljnimi doneski pomaga uresničiti častno namero in tako zajedno vredno poravnati dolg slovenskega naroda do najboljšega pesnika svojega! Zlasti upamo, da se bodo čitalnice slovenske na besedah in veselicah svojih često in drage volje spominjale spomenika Prešernovega!

Troški bi bili vsekakor znatni, vendar je podpisani odbor uverjen, da bode tolikrat izpričana požrtvovalnost slovenska vzmogla potrebno vsoto in omogočila praznovati stoletnico Prešernovo tako, kakor si je lepše ne moremo misliti!

Rojaki slovenski, na delo tedaj! Vsakdo skrbi po svojih močeh, da se o stoletnici Prešernovi vzdigne spomenik, o katerem bomo rekli ponosno, da ga niso postavili posamečniki, nego vesoljni narod naš prvemu pesniku svojemu!

Doneski naj se blagoizvolijo pošiljati „Pisateljskemu podpornemu društvu“ v Ljubljani.

V Ljubljani, dne 8. svečana 1891. leta.

Anton Funtek, Dr. Jožef Vošnjak, Simon Rutar,
blagajnik. predsednik. tajnik.

Fr. Levec, Fr. Orožen, Ivan Tomšič, Andrej Žumer, Jos. Apih, Anton Aškerc, Anton Bartl, dr. Karol vitez Bleiweis, dr. Fr. Celestin, Martin Cilenšek, Jožef Cimperman, dr. Fr. Detela, Peter Grasselli, Simon Gregorčič, Fran Hauptmann, Ivan Hribar, Fr. Hubad, dr. Benjamin Ipavec, Janko Kersnik, dr. Fr. Kos, dr. Gregorij Krek, dr. Ivan Mencinger, dr. Matija Murko, Ivan Murnik, Vatroslav Oblak, Rajko Perušek, Luka Pintar, Maks Pleteršnik, dr. Lavrencij Požar, dr. Tomaž Romih, Ivan Scheinigg, Henrik Schreiner, Andrej Senekovič, dr. Jakob Sket, Vekoslav Spinčič, Luka Svetec, Jožef Stare, Ivan Ste-

klasa, Jožef Stritar, dr. Karl Štrekelj, Ivan Šubic, Fran Šuklje, dr. Ivan Tavčar, dr. Pavel Turner, Anton Trstenjak, Matija Valjavec, Fr. Wiesthaler, Ivan Vrhovec, dr. Jernej Zupanec.

Častiti volilci!

Volilni odbor izreka tem potom častitim volilcem zahvalo, da so v novič potrdili resničnost stare prislovice „V slogi je moč“ in pod starim našim geslom „Vse za vero, dom, cesarja“ volili od centralnega volilnega odbora po vestnem prevdarku priporočane kandidate za državne poslance in s tem vnovič dokazali, da jim je mar, da zastopajo našo lepo domovino, naš narod v najvažnejem zastopu naše ljubljene Avstrije v vsacem oziru vsega zaupanja vredni, za blaginjo naroda vneti možje, katere je volilni odbor nasvetoval, ker je bil prepričan, da bodo v vseh vprašanjih solidarno postopali.

V Ljubljani dne 10. marca 1891.

Za volilni odbor: Murnik.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Nemška. — Na Nemškem je hud časnikarski boj med sedanjo vlado in knezom Bismarkom. Sedanji državni kancelar Caprivi ni tako srečen kakor njegov prednik, parlamentarno delo mu noče prav nič uspevati, odtod velika nezadovoljnost vseh strank. Te neugodne razmere so napotile kneza Bismarka, da je začel udrihati po sedanji vladi. Očita ji nezmožnost, napako nad napako in da bode pokopala vso veljavo nemške države. Mladi cesar se zaradi teh hudih in gorkih napadov jako srdi in celo grozi železnemu kancelarju. Morebiti da mu sapo zapro, ali kakor vse kaže, razmere se ne bodo zboljšale.

Češka. — Staročehi ne pojdejo v državni zbor. Preverili so se, da večina češkega naroda teži po drugi politiki, nego je bila njih in po kateri so vso ustavno dobo vodili svoj narod do zaželenega smotra požrtvovalno in nesebično. S sedanjimi volitvami je češki narod izročil svojo usodo novim možem, mladočeški stranki, ki dosedaj ni storila nič uspešnega in koristnega, pač pa odurno kritikovala dejanja narodne stranke. Narodna stranka se umika iz državne zbornice, pridržuje si pa nepristransko in stvarno kritiko delovanja mladočeške liberalne stranke, s katerim hoče osrečiti češki narod. Ker imajo Staročehi veliko pristašev po vsej domovini in po vseh stanovih in ker je njih veljavna in vplivnost v socialnem življenju priznana, hočejo sedaj tem bolj delati v vseh področjih javnega življenja v korist naroda in truditi se za uspešno in koristno organizacijo. Tako delujoč, bodo čakali trenotka, ko bode narod zopet jasneje gledal in ga bode spoznanje zopet privedlo tjakaj, kjer so bile najsvetejše svetinje njegove vedno izročene srcem, ki so bila le za narod, in rokam, ki so delala le za narod.